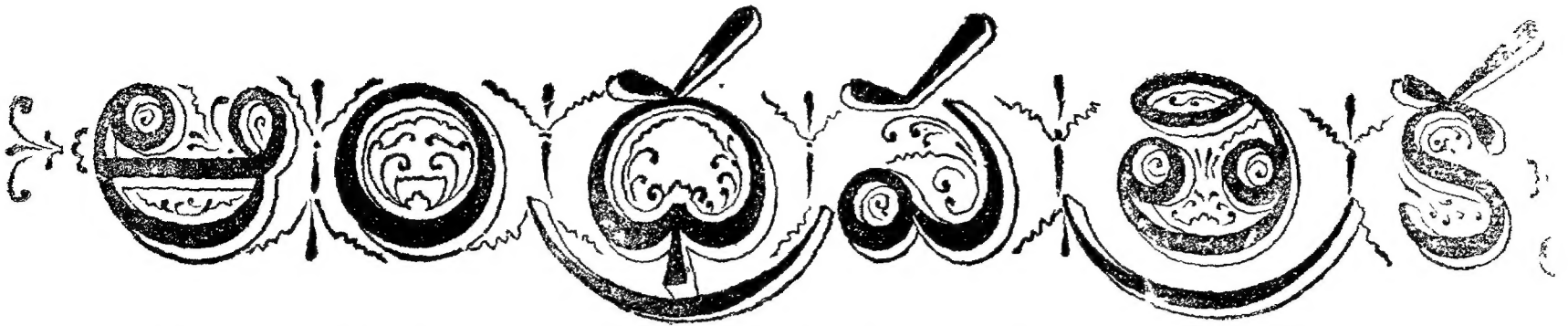

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

విడి పత్రిక 1-కి 0-1-6

Telephone No. 54

31-12-23 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం. ఫిబ్రవరి నెల 1-వ తేది శుక్ర వారము
గుడిలోద్ధారి నామ సంవత్సరము, పుష్యమాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧.

No. 150
సంచిక ౧౫

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

with a three coloured halftone Picture of

“MAHATMA GANDHI”

అమృతాంజనము క్యాలండరు

1924

గాంధీ మహాత్మని

వటము రంగులతో ముద్రించబడినది.

ప్రతి సంపుటము 1-1-2-4-0.

వి. పి. పోస్టల్ ఆర్డర్.

చెన్న పట్టణము.

అమృతాంజనము క్యాలండరు, 1924 వ సం. ఫిబ్రవరి నెల 1-వ తేది శుక్ర వారము, గుడిలోద్ధారి నామ సంవత్సరము, పుష్యమాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧.

అతిసం:

మైన బంగారుగాజులు దొరకుభవనము

ఏమోతు బాటగాని యే కొలతలో నైనను అమ్మకమునకు 1 ద్వయగా వచ్చును.

హాజరులో లేనిది అతిక్రమంలో రయ్యారచేసి యివ్వబడును.

మోహన:

ఇది 2 1/2 సకరము మొదలు 6 సకరముల వరకు రయ్యారగును.
చేదారము సహా మహారి జత 1-కి రూ. 10

మంగళూరము:

ఇది 1-కి సకరము మొదలు 10 సకరముల వరకు రయ్యారగును.
మహారి జత 1-కి రూ. 25 లు.

ఒకడపా అర్థడు నిచ్చిన మీరే కప్పక కరుణాకర అనే
అర్థడు యిత్తురను నమ్మకము మాకు గలదు.

మయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, 25 మైలవాడగోడు - మద్రాసు.

నరస్వతీ గ్రంథమండలి

నవలలు

జమహేంద్రవరము

కళాకర్తలు: ౫౪

సంపాదకులు: కల్లావర్ణం కి శంకరాశ్రమి

శ్రీ బులుసు, భారతారంబులు ను: వాసదత్త-బులుసు ను: చార్లెస్

నవలలు, ముచ్చటైన బొమ్మలతో ముద్దులొలుకు క్యాలిగ్రాఫై చుతో

సానము కొక్కటిగ నెలవకుమందును, మోహదు ప్రతిగ్రంథమును

బంపుచుందును. చందాదారుగఁ జేరువాడు ప్రవేశమును ముందగ

భూమిని 3. హత్యారహస్యము, డి.బెట్టిపు నవలలు

సాదము (సా. ఫీక నవలలు)

నాటకము 2. నృత్యంబోని యను డి.బెట్టిపు నవల.

అనుబంధములు:—

2. సభాగి.

వెల్లింగుటన్ సినిమా

26-1-24 కనివారము నుండి 1-2-24 తేది శుక్ర వారము వరకు

(వర్తమానం లెండు ప్రకర్షణలు)

సాంధ్యం 6-15 గంటలకు రాత్రి 9-30 గంటలకు

కని, ఆదివారముల మధ్యాహ్నములను 12-15 గంటలకు

యూనివర్సల్ వైబ్లిక్ మిస్ట్రీ సీరియల్

“రేడియోకింగ్” డి. బెట్టిపు

అను ఆట ప్రదర్శించబడును. రాయిస్ట్రా ఆర్ట్

అను వాని అత్యంతచర్యలు చూడవచ్చును.

ఇంటర్ నా మనలోన్మాను, హాస్యముచూపబడును.

క్రిష్ణామగర్ వర్క్సు, లిమిటెడ్

మచిలీ పట్టణము

మచిలీపట్టణంలో యాకంపెనీవారివల్ల మారకంగా స్థాపించబడిన మంచదార ఫ్యాక్టరీ కయ్యలైనది. యిందులో నల్లమైన మంచదార చేయబడుచున్నది. యీమంచదార అనేక హాట్లకుపంపబడుచున్నది. ఒకేకమునందుండియు మంచదారగాని యీదేశములో యితర హాట్ల కయ్యలయ్యే మంచదారగాని యిది ఏదీమాయములోను తీసిపోక చాలా ప్రేమకరముగా వుంటున్నది. యిందులో మొదట జారీచేయించబడిన షేర్లు ౫ వత్తుకు పూర్తికాబడినవి. యింకా ౫ లక్షలన్ని షేర్లు జారీచేయబడవలసివచ్చును జరిగిన డైక్టర్ల ౫ ట్రైలగా ౫ షేర్లు కావలసివచ్చును యిప్పుడు షేర్లు వేరువేరేవాటి కొరత అందుకేమిమీరు డుక్కు కార్లమైంది యిదియున్న క్లెయిండ్ల పూర్తికావబడును. అయిన ఎవరికిని షేర్లు యివ్వబడవలెనని భావించినవారు క్లెయిండ్లవలెను, వివములు కంపెనీ అఫీసుకు క్రాసి తెలుసుకొనవలయును.

క్రిష్ణామగర్ వర్క్సు, లిమిటెడ్

మచిలీ

ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్ లాంపు	
భూమి నెట్టు 1 కి	2-8-0
తేలక 1 కి	0-12-0
బట్ట 1 కి	0-8-0
సింక్ లైట్లకు ఫిగ్. గ. టాపు 1 కి	1-4-0
దేశ 1 కి	18-8-0
ఇం. కి. నెట్టు దేశ 1 కి	0-12-0

మినియోల్డ్ క్లీన్ ప్రోర్స్

8 కి, చీనాబాదరుల్లో, మదరాసు.

ప్రమేహబిందు ఘృత

ఇది ధను సంబంధించిన బొమ్మలకు సోమారు ౧౯౧౩ నుండి, కొలక, పరిశీలనా మొదలగు వాటిని గాఢంగా పరీక్షించి క్లీన్ నిష్పత్తి, ఉదయము ప్రాతము 12.16 నాల్గు లినుగొనినచోను, బుడ్డి 1-కి క్లీన్ 1-౧౦. ౨ కలుగించి వాడిన అన్నియు మీకు తెలియను.

సీతారామాచార్య బ్రదర్స్, హిందూమూలిక వైద్యస్థానము, రాజమృడి.

తేలుకుండు

తేలు సీసా 1-కి రూ. 0.౧౦-0. వి. సి. సహా 0-1౨-0.

తేలు మిశ్రం అపాయము లేదుగాని విశేష బాధ గలను తేలు కాటుకల వలనము నెత్తులలో ప్రవేశించదు. బాధ నశములవెంట నివారణ దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కట్టినచోటను బుడ్డినానుటలు చేసిన బాధ లేదు. ఇది మిశ్రం ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. కట్టినచోట కొంచము మందు పోసిన బాధ మాయ మగును. మందు గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు ప్రణామ గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండదగినది. అప్పులాంజనము దీపో, మదరాసు - బొంబాయి

రత్న పురుష లేహ్యం

కుక్కవచ్చిన తర్వాత కల్గించు. బలహీనతపోగొట్టి, బలము కలిగించును. కుక్క మేహములను తగ్గించుట, మూత రోగములు అకూడా యీ యందులకు కర్మము. ముఖ్యములవలన చెడిన రక్తమును బాగుచేయును. కే. ర. ౩-౪-౨౨.

శ్రీ లేహ్యం

విశాఖలోని కల్గించు అస్థితమందు. వర్ణములేదు. దీర్ఘ 1-8-0 లు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం- గోదావరిజిల్లా.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

జాండు పర్యాటికల్ వర్కుసు

లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మొదటిరకం చంద్రప్రభా మాత్రలు

ఇది కొలకత్తె అవధిగల, మౌక్తిక భస్మము, మొదలగు వాటిని కల్పి కాస్త్రోగ్రహా తియారు చేయబడింది. మూత్రములలో కలిగిన క్షయ, మూత్రములందు శీటి (phosphite), మూత్ర మొదలగు మెగ్నీషియం, సోడియం, కాల్షియం, బ్రోమిన్, బలహీనత యితర శ్రీ గ్రంథమైన అంబువ్యాసము మొదలగు వైద్య గ్రంథములు బుడ్డి 1-కి ధన 2/5/0 బుడ్డకు ఒక సా అర్థము పంపి ప్యాకెట్ పోస్టు ధనము.

మా బొమ్మల క్యాటలాగ్ యిశాముగా పంపించు

Sole Agents

H. Damodar & Co.,

43 China Bazaar Road, Madras.

కుర్రుగ్రంథము నందలి రాజకీయా దర్శములు

సి. ఎన్. శ్రీనివాసాచారిగారి దేవన్యాసము

1౯ ఎన్. ముఖ్యము అత్యంతగానే పాపించునది విశ్వవిద్యాలయ ఉపన్యాసము ఈసారి వచ్చును. కాశీలో మొత్తం పాఠశాలలు బి.ఎ.డి. కంప్లెట్ ఎన్. శ్రీనివాసాచారిగారి "కుర్రుగ్రంథ రాజకీయాదర్శము" గూర్చి ఉపన్యాసించి దాక్షు ఎన్. శ్రీనివాసాచారి అత్యంతగా నుండిరి. విశ్వవిద్యాలయము సభ్యులు విద్యార్థులు అనేకలు విచ్చేసి ఉపన్యాసం లిట్టవ్వసినది.

తిరువల్లు వారు

కుర్రుగ్రంథమును తిరువల్లు వారు రచించిరి. మీ కీరిత దీక్షను గూర్చి అంతగా తెలియదు. మీరు మొలాపుం వాస్తవ్యులనియు, యాగంధమును పాఠ్యాగారి కవుల కళాకావ్య పరిశీలనా మధురమనినచో యుండిరియు తెలియుచున్నది.

కుర్రుగ్రంథమునందు నితిధర్మములన్నియు ఆచరణ యోగ్యములగు కథల రూపమున కన్పింపబడినవి. ఈ గ్రంథము ద్వారా కాశీలో యీ మన శాస్త్రమును బాగుచేయునట్లు చేయునట్లుగా పాఠ్యమును నామకానిగా గ్రహింతును. ఈయన కోర్కాగ్రంథ సారము, మరణాంతరములను బాధి కావల కావలముగా విడిచిపెట్టబడింది. వివిధ కాలములలో వరపుర దేవములు జరిగినట్లు నుడుటలో, వాటిభేదముగూర్చి గాని, కావ్యభేదము గూర్చి గాని యాగంధమునందు ముచ్చటించుటలేదు.

కుర్రుగ్రంథ అన నేను

కుర్రుగ్రంథ పదమునకు తుదకుని అర్థము. కవిశైలియందు ద్విపద, త్రిపద, పంచపద, పద్యములు కుర్రుగ్రంథమునందు భాషామంత్రికరించిన శ్రీ శా. బా. పోతుగారిట్లు (కాశీలో) "గ్రంథ రత్నాంశు" యొక అమూల్యగ్రంథముని నది కుర్రుగ్రంథమునందు ముచ్చట దర్శించుచున్నది. దీనిని కుర్రుగ్రంథమునందు ప్రతిభావారుల తమ గ్రంథముగా జీవాతాపర్యవహరించుగా, విమర్శనోపకా (ప్రతిభా) చుండురు.

కాలనిర్ణయము

తిరువల్లుగారు జీవించిన కాలమును సరిగా నిర్ణయించ కాలము. క్రీస్తుశకము 800-1000 సం॥లో జీవించియుండునాదా పోతుగారు దలంచి వారి యుద్దేశము ప్రకారము కైఫి పురాణముగాను. కుర్రుగ్రంథము కైఫి ప్రకారము గ్రంథముల కొంతవరకు తోడ్పడి యుండవచ్చునని సంశయముగ పోతుగాన తెలిపిరి. కుర్రుగ్రంథము 1820 వర్షములు ద్వితీయ, 188 అంశములుగా రచించబడినది. ఇది 8 వైద్య భాగములుగా భాగించబడినది. వీటికి పురుషార్థములని పేరు. కర్మముల కమ్యుతముగా నుడుటచే వాఙ్మయ జ్ఞానములు (వాఙ్మయము అన్నియరముల వారును కమ మతమును గుర్చియే అందు తెప్పడిన కని వాదించుచుండురు.

ప్రకరణముల విభజన

భౌతిక శాస్త్రముల గూర్చి గ్రంథమున తెప్పబడినది భౌతిక శాస్త్రము 24 ప్రకరణములు గలవు. ఇందు గృహభూమి జీవిత విధానము చక్కగ కన్పింపబడినది. 10 ప్రకరణములు. తన శాస్త్రముగూర్చి, తాత్పర్యము గూర్చి 8 ప్రకరణములు, వివిధరకముల కుర్రుగ్రంథ 24 ప్రకరణముల కుర్రుగ్రంథము.

పక్షి, పాంథుజీవముల గూర్చియు, దీనికి సంబంధించు మరలవా విధానముగూర్చియు రచించబడినది. ఈ భాగము రచించుటచే చాణిక్య ఆర్థికాశ్రమ తోడ్పడినట్లు కన్పిస్తును. ఈయభిప్రాయము గలగుటకుగల కారణములను ఉపన్యాసముల కన్పింపవలెను.

ఆర్య ద్రావిడ భాషలను రెండింటికి గల సంబంధము కుర్రుగ్రంథములన తెలియవలదు. ఈ గ్రంథమునందు ఇండియా హిందూసంఘముగూర్చి పేర్కొనబడినది. అందు చాణిక్య యెడల గ్రంథకర్త యెక్కడ గౌరవ ముగతరము, రాజులకుండగిన గుణగంధ, ముఖము వారి విధానము, క్షీరసాము వారిద్యము మున్నగు, -వాటిగూర్చి కన్పింపబడినది. ఇందు అర్థికాశ్రమ, రాజకీయములు నూడ తెప్పబడినవి. రాజకీయాంశములు, వాస్తవములకలగాక, ఆచరణ యోగ్యముల గూర్చి విధానముగా జేయబడినవి.

రాజు, మంత్రులు

రాజధర్మము గూర్చి కుర్రుగ్రంథమునందు "దోర్నా" ముఖన రాజులకు విజయము చేపారదు. శాస్త్రాంతరీపాలనము కలన చేపారదు.

తిరువల్లు వారుగారు నిరంజన (ప్రకృతిగూర్చి) కొంతవరకు తెలిపిరి. శాస్త్రమును ననుసరింపదలము కుర్రుగ్రంథము నిరంజన (ప్రకృతి) జేయు అభిప్రాయములకు దూరముగా నుండవలెను. విశ్వవిద్య ప్రభువు హంతులను పీచు ముఖాదని గ్రంథకర్త దలంచెను. అభిప్రాయములను మంత్రులు సమములు యతకాశములకు తగిలెట్లుగా ప్రకరించు కొనవలెను. శ్రీరత్నము, ప్రకారమునందు కార్యవీక్షణులను, అభిప్రాయముగా నుండవలెను. తన కార్యవిధానములను చక్కగ వాఙ్మయము కొనిన విదవనే కార్యక్రమములకు గడంగవలెను. పరిపాలనలో యొకరుండి మంత్రులకుగల ముద్రకుండు తెప్పబడినది. ఈ గ్రంథము (కావ్యము రాజులకులకు బోధార్థము, ఉత్తమసాక్షిదా యము, మర్యాదయు నుండవలెను.

ఈ గ్రంథమునందు కొలులుగూర్చి యభిప్రాయములతో కరిపాల్చి అందు తెప్పబడినవియు కుర్రుగ్రంథము పేర్కొన బడిన కని ఉపన్యాసములు తెలిపిరి.

రాజ్యము

తిరువల్లు వారుగారు యభిప్రాయము ప్రకారము రాజు మనకుండు రాబడిగరకు, మైత్ర్యముగరకు మిత్రులకరకు కావల వత్తావత్తము. రాష్ట్రమునందు, వాద్యము అందగూడదు కను ప్రజలకు అన్యోన్య శ్రేయశక్తి యెట్టి అపాయము నుండగూడ

భౌతిక శాస్త్రమునకు మున్నగునగు గాన భౌతిక శాస్త్రము ౪౪౦౦ యందు తెప్పబడినది.

వైద్యము

వైద్యము వాగుగ ప్రకరితము, చక్కగ నేర్చుబడి యుండవలెను. అంతే కాక యోగ్యులయొద్దే వైద్యములు నాయములుగా నుండువలెను. చాణిక్యము తెప్పినట్టి కుర్రుగ్రంథము రాజులకు నుండవలెనని తిరువల్లు వారుగారు ముచ్చటించెను.

పాశ్చాత్యుల క

రాజులకు, పాశ్చాత్యులకు, శ్రీకృష్ణము, శ్రీలక్ష్మి మతముయొందు, ఈ, కావము మున్నగు, భౌతిక శాస్త్రము అందగూర్చి, దేవుడు. ఈ విధముగ, దేవుడు రాజులకు, రాజులు కుండవలెనని, దేవుడు బట్టి కుర్రుగ్రంథము, విభాభిక్తి తెలియుచున్నది. దేవుడు, కాశీలోని ముఖ్య వాసుల అర్థాన్ని, ముఖ్య దేవుడు కుర్రుగ్రంథములకు కుర్రుగ్రంథము యాగంధములకు తెలియుచున్నది.

మదరాసు అందు సదరన్ మరా లైట్వేకం వెనీ, లిమిటెడ్ (ఇక కార్పొరేటెడ్ యాం ఇంగ్లాండ్)

ప్రకటన

ఇంటర్మీడియట్ క్లాసు మొయిలులో చాణిక్య 1924 సం॥ మార్చి 1 నుండియు, ఇం. లైట్వే ఇంటర్మీడియట్ మొయిలులో 20-0-0 నుండి చాణిక్య 1 కి 0-0-0 నుండి 0-0-0 కు కన్పి

ఇన్ సె నెంబు

(భారత కాసువనంబు)

పశ్చిమోత్తర గరివాద్ధుల వెలుగుల భారతదేశమునకు
 మరియొక పాదగు నాప్తము గలను. ఈ రాష్ట్రముతో
 భారతదేశమునకు గల భక్తగోచరులను సార్వభౌముని ప్రభుత్వ
 మువారు నడుపుచు. దీని, ఈ రెండు ప్రభుత్వములను, పరస్పర
 రమైలియ్యునందేక గలదను విషయము మీకు తెలియును. ఈ
 రెండు ప్రభుత్వములకు ఆస్యోక్త్య త్వచరమును క్లిష్టతనను
 దెలిసి ఇటీవల భక్తగోచరు గాంచుచుంటి. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వ
 మువారు క్షత్ర భూముల సుడిరని కోన్ని అతిశయ, ఆప్తము
 స్థాన ప్రభుత్వము భారతదేశమునందల ఆస్యోక్త్యతో సుండుటలే
 దను మరిన్ని క్షతియను గ్రాయుచుండను ఆప్తము మనకు
 గల సుంధులము సామ్రాజ్య సార్వభౌముని ప్రభుత్వము నాగిరిండు
 నున్నది ఇదిగరకు తెలిసి. ఇతరులకును ఆప్తగోచరును
 గల ఆస్యోక్త్య మునలకు నాని గాంచి ఆప్తగోచరునుతో జై
 త్రితో మేగరిలను నడుకుల నెరిది భాంతియ వార్తాభక్తి
 లతో ఎప్పుడు జరుగుచున్నది. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వములకు నేను
 దేశములను గురించియు ఆప్తగోచరు ప్రభుత్వమువారి జైలుని గురిం
 చియు వ్యాపించియు. నడుచులను నెరూ ప్రమును
 సత్వము లేదు. సార్వభౌముని ప్రభుత్వము వారు
 ను, ఆప్తము ప్రభుత్వము వారును కోన్ని విషయముల : గురించి
 స్థిరమును విషయము నిజము. ఈ చర్యలు మన సత్వక్షి
 కరమును పరిష్కారముల నుచు నున్నది. వాహన స్పందిల్లా
 ముందును ప్రదేశములలో జరిగిన దౌర్జన్యముల పైనే, ప్రము
 యు చర్యింపబడుచున్న సమత్వలాంధ్రంపడె నున్నది. ఆప్తగోచ
 మునివాన మేర్పరకు తొనిని గరివాద్ధుల పారివనీరే తక్కిన సామ్రాజ్య
 జరుపబడిను. ఆప్తగోచరును నుండి రిచ్చి దోషిధనమును తిగి
 న్నట్టికి గొనరావుచుండుటలే నాలచర్యలు నుండుచిట్లు
 రున్ను. ఈ సంగతులలో గొంధుల ప్రతిపక్షమునందుల సమితి

యానుండినదిపైటి పెట్టిపోయినవారే. వీరి కాదులలో చాలావరకు కార్యముల నొనరించుచుండిరి. సామాన్య కారులకుగలిగినప్పుడు గాక 4 బిల్డింగు అధికారులు 8281 నివాసములను దౌర్భాగ్యముతో వార్యులయినవారిది. వీరిలోను వారే నిరువురు ఆస్తును స్థానకా పాలకుల లాభికిఁ జేయుచున్నారాయును. గునిరువురు బిల్డింగు అధికారుల సాధ్యమొనర్చినప్పుడు స్థానమునకు పోవోయిరి. అప్పుడు ఆస్తును ప్రభుత్వమువారి యుక్తస్వల క్రింద వారలెవ్వరేనుచుండిరి కాని తరువాత వారు కాకలాగానుండి కట్టించుకొనిపోయిరి. ఈలోగా ఎల్లిను గురించి సాధ్యమొనర్చిన ఆ మొత్తమును బహుశఃగా లాగుకొనిపోయినవారిలో చాలామంది గుంపువారు. ఆస్తును నడిపాడులలోనికి పోవోయిరి. ఈసం దర్భమున బిల్డింగు ప్రభుత్వమువారు తీవ్రముగా ఆస్తును ప్రభుత్వమును విత్తికి నేనుగా వారు తమబాధ్యతల నంగీకరించిరి. వారి ప్రయత్నములు మొదట విఫలములయ్యెను. బిల్డింగు అధికారుల యొక్కయు, సరిహద్దు ప్రాంత్య భారతీయుల యొక్కయు రక్షణమంతయు, ఆస్తును ప్రభుత్వమువారు తమవాగ్దానమున నెఱవఁజెట్టుకొనకుట మొనె ఆధారపడి యుండెను. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు తమ వాగ్దానముల నిర్వహించగలుగుట చాలకష్టమైనది. విషయమును గమనించి, ఆస్తును స్థానములలోని బిల్డింగులను చాలాకాలముగా కట్టిపెట్టియుండెను. గతసంవత్సరం తర్వాత మనకు బిల్డింగుల యావారి కత్తికి సఫలముయ్యెను. ఈ సలలో, ఒక్క దొర్ల న్యమైనను జరుగలేదు. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు మనయధికారి దగ్గర నుంచుకొని, చురుకుగా చర్యనికొనకుటలను కోరెను. గుంపువారిని చుట్టుముట్టి కట్టుకొనిరి. వీరివిప్లవము కట్టి స్థానమునకు దేవాలయమున ప్రవేశమొనరుచున్నారు. ఇటీవల కొడి దియాల నుండియు ఆస్తును కట్టాలమున, లాండ్కోటుల వార్యుల నేరములుగా వరగడింప బడుచున్న వారిని తారస్థిరి. ఒకమారు తారస్థిరపడు ఆగుంపులలో ఆరవలీతమునకు చంపబడెను. చాలామంది అత సత్యుక్తిమొనరుని పారిపోగలిగెను. మైసూరు దవారింపబడిన, విడిచిపెట్టబడినవారిలోను వారు ఆస్తు ప్రభుత్వ నేరముండి దిగ్భుతుకేయబడిరిని తెలియజెప్పెను. ఇదివరకు చాల కష్టమగు రాయవారములు జరుగుచుండుటచే నీవివరముల నితరులకు తెలుపబడినవిగాలేదు. పరిపరకావారిలో నొకడు కోవాటుగుంపులలోనివాడని నిర్ణయించుటకు తగిన నిదర్శనములు లభించెను. మేజరు ఇన్స్పెక్టరు అరెస్టునున్న ఇరువురు భారతీయులను భూత్యజేసినవారిలో ఇంకొకరినిగూడెనుగాలేదు. ఈవార్యులందును సుబాధకుల ఇరువురు అరెస్టుజేయబడిరి. ఈ నేరమునకు వారలైనవారిని కట్టించుటకు తగిన ప్రయత్నములు జరుగవచ్చును.

వజీరుస్థానము

గరిహద్దు ప్రాంత సమర్థులను గురించిన వివరములను ముగించుటకు పూర్వము జీవస్థానమునకు పరిష్కారాభివృద్ధిని గురించి కొంతదె - పడుచితిమి. ఈ స్థానము కట్టడేజేములో జరమాకు నందు మనవివర్తలను కట్టాలములనుండుటచే అచ్యుతమునకు మంచి ఆదనకాపిడిదొరికినది. కట్టడలోకి మైసూరు, చాన్సలర్లు కాలములో 70 మైళ్లదూరముగల కోడ్డు ఇరానముడి, రజమాకు మీదుగా మనసూరుకు ప్రతేకము గూడా జండ్లో లాకు నిర్మింపబడెను. మనసూరుకు జేరేమునకు కట్టెమార్గముగా జండ్లోలానుండి సర్వకాయవరకు నొక కోడ్డునిర్మాణమునందున్నది. ఈకోడ్డు చాలవరకు, గుంపులవారి చేతనే నిర్మింపబడెను. ఈకోడ్డు చాలవరకు ఇరెక్తియలకు మైసూరువరకు స్థానికముగ రిహాయిజేయబడినవారిచేతను కాసావార్లచేత మార్తమే కాపాడ బడుచుండెను. వీరి రక్షణముక్రింద వాణిజ్యమును రక్షి తముగా సాగుట ప్రారంభమగు చున్నది. కోడ్డులను సహజ పరిణామలగు నాగరిక కాంతి జీవము మొదలగునవి క్రమముగా నిర్మింపబడి యుండుచున్నది. స్వల్పముగా పెట్టికలు మైసూరుకు మొదటి మనసూరుకు జేరేమునందు రిక్తులకట్టాలములే లేవు. మైసూరుకు క్రమముగా కట్టించబడుచున్నది. సరిహద్దులందు కాంతిపరిణామల గూడ కొలెవిని మనవిధానమునకు తాత్కాలికముగాక భూత్యరనిజముగూడ గలగు నూచుండుట. మన కష్టములను మించెనని యొచరాదు. అయినను ఈ విధానమునకు భావినికొనగలవారు బాగుగ నిర్మింపబడుచున్న ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము.

అధినివేతములలో భారతీయులు

నేను క్రిందటి పత్రిక యందు మీ యెదుట నుపన్యసించెను సామాన్యమునందు భారతీయుల క్షేతి, భారతీయు ప్రజలకేళిక, నాకును సామాన్యమువారిని చాల అంతఃగమనము లుగించుచుండెను. నేను తరువాత కష్టములను

చులందు తప్ప మిగిలినవిషయములలో భారతీయులదేయు. గరి తేజవహదత్ సత్రా, అల్యూరు న హోరా నా మొదలగువారు సామాన్యమునావేతము దొన్నన నేరమున, పరిస్థితి అభివృద్ధిని దెవకుటకు సంజేమానెను. నాల్గు అధినివేతముల క్రధాన ముక్రము, భారతీయులయెడల గాఢమగు సానభూతిని తెలిపి భారతీయులు బాధమయున్న కష్టములను నివారించుటకు ప్రయత్నించెదమని తెలిపిరి. కేంద్రాసంధ్యమున దర్భ మిగిలిన ప్రతేకములలో కొలదికాలముగానే, భారతీజేతము కంగీకార యొగ్యములకు పరిష్కారములు గుడురుని అభిమతుకు తగుకారణములగుట. కేంద్రాసంధ్య ముక్రము కొన్ని కష్టములు గలవు. భారతీజేతమువారి సానభూతిని, ప్రోత్సాహమును ఆమోదింపవలెను. ఈ విధముగా, సామాన్యములలో భారతీజేతముయొక్క స్థానము నంగీకరింపించుటకు భారతీజేతము చాల సంకృప్తిపడినది నేను తెలుపగలను.

దక్షిణాఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికాస్థితి నేను. ఇతర అధినివేతముల వారవలంబించిన వైఖరి నవలంబించుటకు తమ ప్రాతినిధ్యమును యూనియను ప్రభుత్వమువారు తిరిగి భృతవరించిరి. అంతిమాగ భారతీయులకు సమర్థాయ కమలగు నానకముల నొనర్చుటకు నూచన నొనర్చబడెను ఇది వరకు దక్షిణాఫ్రికాగవర్నరు జెర్రూజే త్రోసేముడిన తెలుజు బెన్సెల్లె ఎన్నికల ఫలితములకు తిరిగి నేటాలు కానన సభలో అంగీకరింపబడెను. న్నాను ఏరియాను బిల్లుకు అయూనియను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. ఈ బిల్లు కానన మైసయెడల దానిని భారతీయుల కష్టములను విచారింపి న్యాయమగురితి నే ఆచరణలో వర్తింప చేసెదమని యూనియను ప్రభుత్వమువారు వాగ్దాన మొనర్చిరి. సామాన్యమువారి వాగ్దానము అంగీకరించుచున్నారు. ఈ ప్రస్తుతస్థితిలో సంకృప్తిపడియుండుదలారు. యూనియను ప్రభుత్వమువారిని మన యభిప్రాయములకు మాన్యుటకు ప్రయత్ని మొనర్చుచునే యుండును. ఈ విషయమున నీజేతము ప్రభాభిప్రాయ మెంత గాఢముగనున్నది, యాను మాకు తెలియును. ఈ అభిప్రాయములను గమనింపఁబడుటకు న్యాయమగువారలలో మార్జినెంత్ నువయోగించి ప్రయత్నముల నొనర్చునా.

క్రానుకాలనీలు

సామాన్యమువారిచే నియమించబడు క్రానుకాలనీల విమర్శియాలనువనను అంగీకరించుట చేత క్రానుకాలనీలకు సంబంధించిన కష్టవారములు చాలవరకు మారెను. ప్రస్తుతము నిలచియున్న సమస్యల గురియు కన్యా సమస్యల గురియు నీవిమర్శల అధినివేత కార్యాలయము వారితో చర్చించెను. బిల్డింగు కాలనీలలోను ప్రాకృత కట్టాలలోను మాంజేలెడ రాష్ట్రములలోను నివసించు భారతీయుల స్థితిని గురించి ఈ సంఘమువారితో అధినివేత కార్యాలయమువారు పూర్తిగా చర్చించెనని ప్రధానాధికారుల దగు బాన్సియంగాడు వాగ్దాన మొనర్చిరి. ఈ చర్చలవలన చాల లాభము గలుగునని నా ఆశ యును. ఈ ఆచరణమున కృతజ్ఞతతో పూర్తిగా నువయోగించుకొనెదను.

కెన్యా

కెన్యా సమస్యవిషయమున సామాన్యమువారి యభిప్రాయములను తెలుక నేనొనగిన యాపకాగ్రహముండు తెలిపితిని. ఈ విషయమున గత ఆగస్టుమాసమున ప్రభుత్వమువారికి తీర్మానము నొనర్చిరి. ఈ కష్టవారములలో సార్వభౌమని ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల హక్కులను విచారించుటలో వాపినబాగ్రతను ఆసమస్యలలో కష్టములను గమనించుచును ఈ సందర్భమున గావించబడిన పరిష్కారము నెవల నా ఆసంతృప్తిని వాచియుంచలేదు. న్యాయమగు నవకాళములు లభించినపుడు ఈ విషయమున తిరిగి మా హక్కులను తెలుపు సభికారమును నిలపి యుండుకొంటిమి. తాము ఈ పరిష్కారమును మార్చాలమనియు, తింను భారతీయులకు నీయమింపబడు కమిటీవారు, అధినివేత కార్యాలయముల వారికి తెలుపు విషయములను బాగ్రతతో విచారించెదమనియును సార్వభౌమని ప్రభుత్వమువారు సామాన్య సమావేశమునందు తెలిపిరి. మేముగారు మన్న ఆరకాళము దీనినలనలించెను. ఇదిచాల ముఖ్యమగులాభము ఈ పరిష్కారములు కాననభావమున నొనర్చబడెను. ఎన్నికల హక్కు సంబంధమున, కన్యా ప్రభుత్వమువారు భారతీయులను యూరపియులను ఒకేమాదిరిగా నాదరించి యుక్తయగునర్చినవారి కంకెరికిని ఎన్నికల హక్కు నొసగిరి. ఈ విధానము అంగీకార యోగ్యముగనున్నది. ఇది కాననముగ నొనర్చ

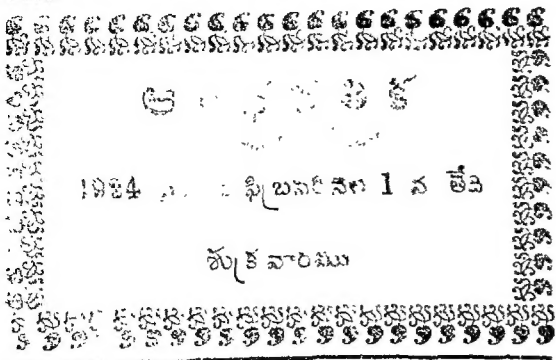
బడెను. ముగ్ధభక్త్యముచే నీయమింపబడు సంఘమువారు తరవార భారతీయుల ప్రాతినిధ్యమును పోషించునలెననియు, అందరకును గలసి ఒకటేమిన్ని కలకట్టిను ఏర్పడునలెననియును, అధినివేత కార్యాలయమువారి వాగ్దానముచే మనకొనగబడిన చట్టబద్ధమగువార్యమున మనవాదనను తెలుపుచునే యుండుము. తలసనాల్గు హక్కు విషయమున సార్వభౌమ ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనయందు వికాలమగవర్తమిచ్చు నూత్రముగా ముక్రమే తెలుపబడెను. ఈ గండా, కన్యా రాష్ట్రములలోని జేకీయుల ఆర్థికస్థితికి భంగముగలగటండు విధమున, విజేతీయులు తలసనయ్యచున్న విషయమున నిబంధనలనేర్పరుచుటకు గురించి, ఈ గండా గవర్నరుతో పూర్తిగా విచారింపి, అధినివేత కార్యాలయమువారికి నూచనల నొనర్చునలెనని కన్యాగవర్నరునకు త్రొవ్వగవబడెను. కన్యా, యుగండాగవర్నరులు అట్టినిబంధనలనేర్పరచి, వానిని సామాన్య ప్రభుత్వమువారికి నివేదింపగ నే, ఆ నూచనలను భారతీ ప్రభుత్వమువారు విచారింపి తమయభిప్రాయములను పూర్తిగా తెలుపుటకు ఈ విషయమున నెట్టివర్తనను దీనికొనరాదని సామాన్యమువారు సార్వభౌమ ప్రభుత్వమువారికి తెలిపిరి. ఈ బిల్లులోని నిబంధనల విచారింపి చర్చించుటకు మేము నియమించుకాలనీల సంఘమువారికి గూడ పిలవనగవలెనని గోరితిమి. వీనితో పాటు, ఈ బిల్లులోని ముఖ్యవిషయములకు, ముగ్ధభక్త్యముగలరమును తెలుపుచు బాబుప్రాసీతిమి, అధినివేత కార్యదర్శిగను డెన్సెన్ ప్రభుత్వయొక్క యుక్తయవు వైస, ఈ బిల్లును కన్యా కానన సభలో నువపాదించుట ఆపీయించబడెనని భారతీ కార్యదర్శి యగు పీఠప్రభువు తలెవారనొనగెను. నెనుకటి అధినివేత కన్యాదర్శి, ఆ బిల్లులోని విషయముల నసంతృప్తిరముగ పరిగణించి వానిని తిగింపంపవలెనని గోరుచు పంపివేసెనని సార్వభౌమని ప్రభుత్వమువారు నాకు తెలిపిరి. అంతిమి గాక ఈ సమస్యనుగూరించి కొన్ని వివరములను ప్రస్తుతము నూచించబడిన నిబంధనల నాచరణలో జెట్టు విధానమును గురించియు వివరములను తెలుపవలసినదిగా, కన్యాగవర్నరును, అధినివేత కార్యదర్శియు గోరితెను. ఈ వివరములను నూతన నిబంధనలను జేరిన తరువాత ప్రస్తుత అధినివేతము (వై) వానిని బట్టి ప్రకర్తించును. వలన నిబంధనల బిల్లును గురించి కాలనీల కమిటీవారు తెలుపు విషయముల నన్నిటిని పూర్తిగా సానుభూతితో విచారింపదనని ప్రస్తుతము (వై) నాకు వాగ్దాన మొనర్చెను. నేని సందర్భమున తెలిపిన విషయము, ఎన్నిటియందును, పీఠప్రభువును, ప్రస్తుత భారతీయులయొకరం తరమును బలకరుచుచుండిరి. ఈ విషయములలో నేను తెలిపిన విషయములను ఆచరణలో గమనించినందులకు ప్రాత అధినివేత ముక్రమి, ప్రస్తుత అధినివేత ముక్రమిని సాకృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నాను. సార్వభౌమని ప్రభుత్వమువారి కష్టవారములలో సురక్షద్యమగు న్యాయాభిప్రాయ (వై) యు చున్నదియును, కన్యా ప్రభుత్వ నూచనల సంవర్ధమున నారు తిసిగొనిన తీవర్యలవలన జేపడగలదు.

దేశీయవ్యవహారములు

బెంగాలు విప్లవోద్యమము

ఇటీవల బెంగాలులో జరిగిన చాలా సాత్వమున, దేశములోని ప్రతిసంఘములోని సత్వముల వ్యవధాములలో సరినే ప్రభుత్వమువారి వ్యవధామునందు నూదయోగింపును. క్షేపమును గలిగించెను. అట్టి దొర్ల న్యముల నొనర్చినవారిపై న్యాయ విచారి మగు చర్య ను దీనికొని కట్టించుటకు నుండును. ఈ పనియందు అన్ని కలకుల ప్రజల నుండియు, మైతిక అంగీకారమును గోరుటకు సాత్వమువారికి హక్కుగలదు. అట్టి దొర్ల న్యములకు గురియై వారి కట్టుబడుటకు సానుభూతినిజావులకు మన కర్మము. అంతియగాక, ఇతరుల కిట్టి అపాయములు సంభవించుటకు రక్షించుటకు ప్రభుత్వమువారి ధర్మము. ప్రభుత్వో ద్యోగమును సార్వ నొనర్చుట అవర్మముగా గల కొన్ని రహస్య కట్టముల గలవను విషయము లొంత కాము నుండియు ముగ్ధభక్త్యమువారికి తెలియును. ఈ కట్టములలో పాల్గొనుచున్నవారి బాబువలన, విదేశీయులందరి కన్యాస్థాన సంఘములలో వారికి సంబంధము గలదని ప్రభుత్వము వారికి తెలియవచ్చును. ఈ కట్టములను, న్యాయకాననముల కలితమగుటకు అభివృద్ధినించుచున్న కేమాతమును పిలువెను. చాల అపాయకమగు ఈ కట్టములను కనుగొని నివారించు బాధ్యతను నిర్వహించునధికారులకు - వారి నేనవలసిన ప్రజల కంత రక్షణము లభించుచున్నదో అంత రక్షణము నొనరుట ప్రభుత్వమువారిది. అట్టి కేసులలో నేర్పు

(12) 5-10-1944

రాజ ప్రతినిధి ప్రసంగము

1924-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 1-వ తేది

శుక్రవారము

రాజ ప్రతినిధి ప్రసంగము

రాజ ప్రతినిధి ప్రసంగముకొరకు కొండవీడు మాన్యముగా వేచియున్నవారికి. నిరాశ జనింపక మానడు. రాజ ప్రతినిధిగారి దృష్టి ఇనుముతయై మాత్రము వారికి "లా ఆర్డర్" దప్ప వేరొక విషయముతో బనిలేదు. లా ఆర్డరు రక్షణమునకు నిర్బంధము లొక్కటే మార్గముని వారు భావించెదరు. ఆ మార్గమునుండి వారు తొలగిపోరు. రీడింగు ప్రభువుగారు రాజ ప్రతినిధి వదలి నలకరించినప్పటికీ, ఇంగ్లండులో నల్లరు మంత్రులు మారిరి. మాక్స్ నాల్టాగారు నాల్గవవారు. ఎవ్వరు వచ్చినను ఎవ్వరు బోయినను, రీడింగు ప్రభువుగారికి రీడింగునే పాపాలించుచున్నారు. లేబరుపక్ష మునుదెంచినను, వీరు మారెడి సూచనలు గనుపింపవు. లేబరుపక్షమువారే వెనుదగ్గుచున్నపుడు, రీడింగు ప్రభువుగారు ముందుగ నడచుట యనంభవము. రీడింగు ప్రభువుగారి ప్రసంగము చప్పికి ప్రసంగముగ నున్నది. దానిలో నుత్సాహము పురిగొల్పు విషయ మొక్కటియు గ ను పింపదు. గాంధీమహాత్ముని విడుదలగూర్చి ఒక్క వాక్యము నయినను సూచించియుండలేదు. పోనీ, ప్రపంచమునందెల్ల సుత్సాహము పురుషుడగు గాంధీమహాత్ముని శరీరాశోగ్రముగూర్చి ఒక్క సానుభూతి వాక్యము నయినను దెలిపియుండగూడదా? రాజకీయ విషయములగూర్చి ఇరువురకు భేదాభిప్రాయములుండవచ్చును. కాని తమవశమునందున్న గాంధీమహాత్మునికి జబ్బు చేసిన సంగతినిగూర్చి యంచుక సూచించిన, రాజ ప్రతినిధిగారి ప్రతిష్ఠకు భంగము వాటిల్లునా? రీడింగు ప్రభువుగారి సంకుచిత హృదయము మరియొకమారు వెల్లడియైనది.

వీరుజెప్పిన సంగతుల నించుక పరికించెదము. కాలనీలలోని భారతీయుల స్థితి చక్కబడుచున్నదని, వీరి యుద్దేశము. చక్కబడుచున్నదో, మరితదుస్సహమగుచున్నదో దక్షిణాఫ్రికా, కెనియాలోని పరిస్థితుల గమనించిన బాధపడును. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో గూడిన ఆధిపత్య రాజ్యమంత్రులు భారతీయ సమస్యకట్ల సానుభూతి జూపిరట. సానుభూతి కెప్పుడును కొడువలేదు. ఫలితము మాత్రము మృగ్యము. దక్షిణాఫ్రికాలో నేటాలు పార్లమెంటుల చట్టము నేటాలు శాసనసభయందు అంగీకరింపబడెను. భారతీయులను ప్రత్యేకపు గూడెములలో నుంచుట కొకచట్టము ప్రచురింపబడెను. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారికి మరియొక మారు తమ యభిప్రాయమును దెలిపెదమని రీడింగు ప్రభువుగారిని. తాటాకుల చప్పుడులకు కుండేళ్లు బెదురునా? కెనియా వ్యవహారము విషయమై, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడెడి ఉపసంఘమువారు మరియొకమారు కెనియాలో ఆఫీసు వాటిలో మొరలిజెడరట. సప్రాగారి ప్రయత్నముల కిది ఫలము. కాని, ఇట్టికమిటీల నియామకము వలన ప్రయోజనమునుకొనని భావించువా రుండజాలరు. కెనియా చట్ట తమకుగలిగిన ఆశాభంగమును, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి

దెలియజేసిరట. కాని లా భ మేమి? ఎన్నిక హక్కుల విషయమున భారతీయుల కట్టి యన్యాయము గలిగెనో జెప్పనక్కరలేదు. ఇమిగ్రేషను చట్టము, భారతీయులను రానీయ కుండుటకే నిర్బంధపడె ననుట నిశ్చయము.

కెనియా విషయమై కాలనీలమంత్రులు జూపిన వైఖరి, రీడింగు ప్రభువుగారి యనుమతి బడసినది. కాలనీల మంత్రులుగా భామనుగా లేమిజెప్పిరి? కెనియా విషయమై వెనుకటి ప్రభుత్వమువారు జేసిన ప్రకటనమునే తామనుసరించెదమని వీరు తెలియజేసిరి. ఇట్టిసిద్ధిలో రీడింగు ప్రభువుగారి సంతృప్తి కట్టి కారణముగలదో దెలియకున్నది. కెనియా విషయమై లేబరుపక్షమువారువశ మనము గలిగించెదరని దోచదు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు నునను, యూపీషయమై తగిన శ్రద్ధవహించుట లేదు. కెనియా భారతీయుల కష్టములను తమవిగ భావించుటలేదు. అట్టితరి, శుష్క సానుభూతివలన ప్రయోజనమేమి? ఇక, బెంగాలు నిర్బంధితులను వదలివేయు విషయమై వీరు అసందర్భపు ప్రసంగము గావించిరి. చిత్తరంజనదాసుగారుగాని తదితరులుగాని, నేరములను సమర్థించుటలేదు. దార్జిన్యము నామోదించుటలేదు. వారు చెప్పినదంతయు నొక్క విషయమే. విచారణలేకుండ ఏవ్యక్తీనయినను నిర్బంధించుట సాగరిక లక్షణముగాదు. అనుమానముపై శిక్షవిధించుట, న్యాయము గానేరదు. పోలీసు రిపోర్టులను ఏయధికారులు బరిశీలించిననేమి? క్రాసుపరీక్షలేకుండ, డిఫెన్సు! హత్యము కైకొనకుండ, నిజము గనుగొను తెలులు? రీడింగు ప్రభువు వంటి న్యాయాధిపతి యయినను, ఇట్టి అద్భుత ప్రజ్ఞను జూపజాలడు. విచారణలేకుండ సాపరాధుల నుండి నిరపరాధులను విడదీయజాలరు.

ఈ కారణముచేతనే బెంగాలు శాసనసభ్యులట్టి నిర్బంధములను నిరసించి, నిర్బంధితులను విడుదల జేయవలయునని తీర్మానించిరి. రీడింగు ప్రభువు వంటి న్యాయవాది, "లా" యొక్క మూలనూత్రమును గ్రహింపక నిర్బంధములకు ప్రోద్బలము గలిగించుట విచిత్రము. లా ఆర్డరులకు అపార్థము గలిగించుట, రీడింగు ప్రభువుగారికి పాడి గానేరదు. ఇక, సంస్కరణములను వీరు పొగడినంతమాత్రమున నవి సార్థకములు గానేరవు. సంస్కరణములు నిరుపయోగములని మితవాదులు సయితము వెల్లడి జేయుచున్న తరి, వానిని బట్టువలె కీర్తించిన లాభమేమి? సంస్కరణములను భగ్గుము జేయదలచిన వారివై, రీడింగు ప్రభువుగారు మండిపడిరి. రాష్ట్రములలో సంస్కరణములను భగ్గుముచేయ ప్రయత్నించినయెడల, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు తాము సంపూర్ణముగ తోడ్పడెదమని రాజ ప్రతినిధిగారు బెదిరించిరి. నిర్మాణముకన్న వినాశము సులభమనియు, నాశనప్రయత్నములు బ్రిటీషువారి మనములను ప్రోత్సహ పరుపజాలవనియు, వీరు బలికిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారి ఆర్భాటమును తాము లెక్కజేయమని, రీడింగు ప్రభువుగారిపుడు వెల్లడిజేసిరి. వీరెల్లుల బ్రవర్తించెదరో, ఉప్పుపన్నును సర్టిఫై జేసినపుడే తెల్లమయినది. సర్టిఫైకెట్టు పద్ధతి నెన్ని మారులు గావలసిన నన్ని మారులు ప్రయోగించుటకు వీరు వెరువరిని నిశ్చయమయినది.

స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ పూర్వ చాళిచక్రము జూపుటకు రీడింగు ప్రభువుగారు రవకాశమిచ్చిరి. ప్రస్తుత పరిస్థితులగాంచి వారు ఎట్టి పాతమును నేర్చుకొనిరి? బ్రిటీషు ప్రభుత్వదృష్టి పూర్తిగమారిన వీరేయైన మారెదలేమోగాని, వీరియంతట వీరు బౌద్ధార్యము జూపెదరని ఎంచ వీలులేదు. స్వరాజ్య

పక్షమువారి భగ్గుప్రయత్నములకు వీరికర్థము దెలియలేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు సంస్కరణ విధానమును పొగసగు నిర్మాణముని భావించుటలేదు. సత్వర స్వరాజ్య సిద్ధికది ప్రతిబంధకమని వారు గ్రహించిరి. ఏదయో నెకరీతిని సంస్కరణముల ప్రతిబంధకమును తొలగించి స్వరాజ్యమును త్వరితముగ పొందుటయే వారి యుద్దేశ్యము. ఆ యుద్దేశ్యమును నెఱవేర్చుటకు రీడింగు ప్రభువుగారు పూనుకొనిన భగ్గు ప్రయత్నముల కవసరము దప్పిపోవును. స్వరాజ్యమును ప్రసాదించుటకు బ్రిటీషు పార్లమెంటు సభవారిని బలవంతపెట్టుట యసంభవమని, రీడింగు ప్రభువుగారు తలచుచున్నారు. వీరు మరియొక సంగతిని గుర్తింపవలయును. భారతీయుల దృఢసంకల్పమును బలవంతముగ నణగదొక్కుట కేరికిని సాధ్యపడదని, గ్రహింపవలెను, శాసనసభలలో స్వరాజ్యపక్షమువారును ప్రభుత్వమువారును కొంతకాలము పోరాడెదరనుటకు సందియములేదు. ఈ పోరాటమెట్లుల పరిణమించునో జెప్పజాలము. కాని, స్వరాజ్యసిద్ధికై జరుగవలసినపని, శాసనసభలకు వెలుపలనే విశేషముగ గలదని, ఉభయపక్షములవారును అంగీకరించెదరు. స్వరాజ్యస్థాపన వెలుపలనేజరుగవలెను. ప్రజలమధ్యనుండియే స్వరాజ్యము వెలువడ గలదు. తగిన పరిస్థితులు గుమిగూడుచో, ప్రజలలో నంతర్నిహితమైన స్వరాజ్యము బైకిపొంగగలదు. ప్రతివారియందును నణగియున్న స్వరాజ్యమును బైకికి తెచ్చుటకు బదులుగ, ఎక్కడనో వెదకిన ప్రయోజన మేముండును? రాజ ప్రతినిధులు వచ్చుచుందురు బోవుచుందురు. ఇంగ్లండులో ప్రభుత్వములు మారుచుండును. క్రొత్తమంత్రులు నియమితు లగుచుందురు. వీరిలో నెవరికి దోచిన రీతిని వారు ప్రసంగములు గావించు చుందురు. కాని, వీరిలో నెవ్వరును భారతీయుల జన్మస్వత్వమును స్వరాజ్యపు హక్కుల దొలగింపజాలరు. స్వరాజ్య నిర్మాణముకై భారతీయు లేనాడు పూర్ణ చేతనుకై పాటుబడెదరో, ఆనాడే స్వరాజ్యము లభించును. రీడింగు ప్రభువుగారి ప్రసంగము గాని, లేబరు మంత్రుల ప్రతిపాదనములు గాని నిశ్చలహృదయులగు భారతీయులను కలవర పెట్టజాలవు.

హిందూ దేశపు సైన్యవ్యయభారము

ఫ్లేటుకొన్నిలు సభలో మాక్ వాటర్సుగారు బయల్పరిచిన విషయములగాంచిన, హిందూ దేశపు స్థితి ఎంత దుర్భరమగుచున్నదో గ్రహింపవచ్చును. వీతిరున నయినను, ఇండియా వై విశేషమగు బరువుల మోపుటకు యుద్ధకార్యాలయమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వము తన యసమృత్తి నెంతగ దెలిపినను, యుద్ధకార్యాలయము వారు లక్ష్య పెట్టర యిరి. హిందూ దేశమునుండి యుద్ధమునకు వెడలిన బ్రిటీషు సైనికులకయిన పెన్షనులను హిందూ దేశము భరింపవలయునని యుద్ధకార్యాలయమువారు గోరిరి. ఈ మొత్తము 2 కోట్లు 50 లక్షల నవరసులను దాటుననియు, దాదాపు నాల్గు కోట్లుడవచ్చుననియు, దెలుపబడినది. 1870 సంవత్సరమున హిందూ దేశమునకును యుద్ధకార్యాలయముకును జరిగిన యొడంబడిక ప్రకారము, ఇట్లుల గోరబడెనట. ఈయొడంబడికకు యుద్ధకార్యాలయము వారొక విధమునను, ఇండియా ఆఫీసు వారు మరియొకవిధమునను వ్యాఖ్యానము జేసిరి. కడచిన ప్రపంచ సంగ్రామమున కిది వర్తింపదని ఇండియా ఆఫీసువారుదెలుపగ, అట్టి విచక్షణ గావించ వీలులేదని యుద్ధకార్యాలయము వారు దెలిపిరి. 1918 సంవత్సరమున, నాల్గుకోట్లు

సవరనులను యుద్ధమునకు మరల సహాయముజేయుటకు, హైదరాబాద్ శాసనసభవారు రంగీకరించిరి. అందుకు కొన్ని మార్తులను నిరూపించిరి. సరిహద్దులందు యుద్ధముండగూడదనియు, హిందూదేశపు ఆర్థికస్థితి చక్కగ నుండవలయుననియు, యుద్ధము 1920 సంవత్సరము మార్చి వరకు కొనసాగవలయుననియు, ఈ మార్తులలో గలదు. నాలుగోట్ల సవరనులలో నలువదిలకుల సవరనులను బ్రిటిషు సైనికులకు పెన్షనులక్రింద నిచ్చుటకు శాసనసభవారు రంగీకరించిరి. పై మార్తులు నిలువలేదు. ఆఫ్ఘనిస్తానుతో యుద్ధము సంభవించినది. దేశపు ఆర్థికస్థితి చెడిపోయి, కఱపు వ్యాపించినది. యుద్ధము ఆనకొనిన తేది కిన్న ముందుగ నుండవలసింది. అందుచే హిందూ దేశమియ్యవలసిన సొమ్మును శాసనసభవారు 186,000,000 సవరనులకు దగ్గించిరి. ఈ మొత్తము యుద్ధ కార్యాలయమున కీడబడెను. దీనియందే సైనికుల పెన్షనుల మొత్తము గూడ చేరియున్నది. అటులయినను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు నలువదిలకుల పెన్షనుల మొత్తము సరిగాదనియు, పైన పేర్కొనబడిన రెండు నాలుగోట్ల మధ్యనుండుననియు చెలిపిరి. ఈ మొత్తమునంతను హిందూదేశ మిప్పుడు భరింపవలయును. వర్షియాలలోనగుచున్న ఖర్చును హిందూదేశమే భరింపవలెనో తెలియదు. యుద్ధ కార్యాలయమువారు హిందూదేశముపై గూడ నీ భారమును మోపియుండిరి. యుద్ధము ముగిసిన పిమ్మట, సైన్యమునందు 1800 మంది ఆఫీసుల క్లర్కుల లేకబోయిరి. వీరికి పెన్షనులనిచ్చి ప్రత్యేక పాకర్వముల నొసగి పంపివైచుట ఆవసరమయ్యెను. ఈ ఖర్చులను ఇంగ్లండువరకు భరించవలెను, హిందూదేశమెంత వరకు భరింపవలయునను ప్రశ్నగలదు. యుద్ధ కార్యాలయమువారు 100 కి 50 వంతున మాత్రము భరించదమని చెలువగ, 100కి 60 వంతున భరింపవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. యుద్ధము ముగియుటచే బ్రిటిషు సైనికులను పంపివైచుట కగు ఖర్చును గూడ గూడ వివాదముగలదు. బ్రిటిషు ఆఫీసులకుల హెచ్చు గౌరవభృతిని గూడ నిచ్చుటకు తలపెట్టబడెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రూపాయికి 1 పిల్లింగు 8 పెన్సెల మారకము చొప్పున సొమ్ము చెల్లించిరి. కాని యుద్ధ కార్యాలయమువారు రెక్కుడు రేటుగోరి, 2లక్షలపానులనధికముగ చెల్లించవలయునని నిర్బంధించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వము వారిందుకు యత్నము చేలిపిరిగాని లాభములే బోయెను. ఈ వివాదమునందు మధ్యవర్తులు జేరి హిందూదేశముకు న్యతిరేకముగ తీర్మానించిరి. ఇండియాలో నిలిపియుంచెడి బ్రిటిషు రాయబారుల కగు ఖర్చునుగూడ ఇండియా సమానముగ భరింపవలయునని కోరబడెను. స్వరూపాలనము లేనందువలన, ఎట్టి యన్యము లే దేశమునకు వాటిల్లుచున్నవో, ఇందునుబట్టి కనుగొనవచ్చును.

ఆచార్య ప్రభులచంద్రుని అపూర్వత్యాగము
ఆచార్య ప్రభులచంద్రునికిగల యాస్తియంతయు ఏబదివేలరూపాయలుజేయుననియు, ఈసొమ్మును కద్దరునిర్మాణముకొరకై వెచ్చించుటకు ప్రభులచంద్రుడు కద్దరునిధి కిచ్చివేసెననియు, మాకు జేసిన ప్రత్యేకతంతవార యొకటిచెలుపుచున్నది. కద్దరుపై రాముగారి కేరటి విశ్వాసముగలదో యిందుకు బట్టి కనుగొనవచ్చును. గాంధీమహాత్మునికి పిమ్మట, కద్దరుకు పూజించెడి వారిలో ప్రభులచంద్రుడే అగ్రగణ్యులుగ గెప్పెట్టుచున్నాడు. కద్దరుములమున స్వరాజ్యము వచ్చుననియు, ఇది కేవలము అర్థవాదముగాని, స్వరాజ్యవిహ్నుముగాని గాదనియు,

గాంధీమహాత్మునివలెనే, ఆచార్య ప్రభులచంద్రుడును భావించుచున్నాడు. నిర్మాణ కార్యక్రమ మనిన, స్వరాజ్య నిర్మాణమనియే వీరి యుద్దేశ్యము. నిర్మాణ కార్యక్రమము ముగిసినపిమ్మట గాని స్వరాజ్యనిర్మాణము జరుగదని తలంపనక్కరలేదు. నిర్మాణ కార్యక్రమము జరుగుకొలదియు, స్వరాజ్య స్థాపనయు జరుగుచునేయుండును. ఈ సంగతిని గ్రహించినగాని, నిర్మాణ కార్యక్రమపు యావశ్యకత గోచరింపదు. నిర్మాణ కార్యక్రమమునకును స్వరాజ్యమునకును సంబంధములేదని దలచెడివారు దాని యుపయోగమును గ్రహింపలేక, అన్యమార్గముల నాశించెదరు. నిర్మాణ కార్యక్రమముకొరకై భారతీయులు తమ సర్వశక్తుల భారబోయవలసిన తీరుగా మానన్నమయినది. సమశక్తిని, ధనమును, బుద్ధి వైభవమును ఇందకొరకై వినియోగించుట ప్రజల కత్యంతావశ్యకము. ప్రభులచంద్రు డీ విషయమున ఎల్ల రకు మార్గదర్శకుడగుచున్నాడు. కద్దరు సందేశము హృదయమునకు తట్టగనే, ప్రభులచంద్రుడు తన సైన్య పరిశోధనాలయమునుండి వెలుపలకు వచ్చెను. కద్దరుయొక్క అపూర్వ మహాత్మ్యమును గ్రహించెను. స్వతంత్ర ప్రవర్ధనమున కది ఎటుల తోడ్పడునో గ్రహించెను. మహాత్ముని సందేశము నితడు వంగదేశము నందంతటను వ్యాపింపజేసెను. గ్రామ గ్రామమునకు దిరిగెను వరదలచే బాధనొందిన ప్రజలకు ఆకలి బాధ తీరుటకు, రాటుమును ప్రవేశపెట్టెను. ఇప్పుడు తనకున్న ఆస్తిసంతను కద్దరునకు భారబోసెను. జీవితమునందింకను మిగిలేడి కాలమునంత, ప్రభులచంద్రుడు కద్దరుకై వినియోగింప సమకట్టెను. ఇతని ఆత్మసమర్పణ బుద్ధి ఎంతయు మెచ్చదగియున్నది ప్రభులచంద్రుడు సంపాదించినది స్వల్పము. సత్యాన్వేషణమునందే కాలము గడిచెడి ప్రభులచంద్రునికి ధనసంపద ఎటుల యబ్బును? కాని తనయొద్దనున్న స్వల్పపుధనము నయినను ఇతడు తనకు ప్రాణప్రదమగు కద్దరున కిచ్చివేసెను. వీరిమార్గమును ధనవంతులేగాక, బీదలు సయితము అనుసరించి దేశారాధన జేయవలసియున్నారు. ఈ సమయమున ప్రభులచంద్రునివలె సంసిద్ధత జూపగల భారతీయులు ధన్యులు.

గాంధీ విడుదల
గాంధీ విడుదలనుగూర్చి గౌ. ఆర్.పి.కరాండి కారుగారు ప్లేటుకొన్నిలు సభలో నుపపాదించదలచిన తీర్మానమును వదులుకొనుటలో వివేకముతో బ్రవర్తించిరి జెప్పవచ్చును. ఎలనన ప్లేటుకొన్నిలు సభలో నీ తీర్మాన మంగీకరింపబడుట కనకాశముండదు. అక్కడి సభ్యులు సామాన్యముగ అధికారవర్గమునకు చేయూత నొసగువారుండరు. ఇంతియగాక, సామాన్య శాసనసభలోగూడ నీ తీర్మానము ప్రతిపాదింప బడగలదు. అక్కడి సభ్యులు దీనినంగీకరించుట కెక్కుడవకాశములుగలవు. కాని అసహాయవాదు లీ తీర్మానముల ఫలితమున కెదురుజూచుటలేదు. ప్రభుత్వమును వేడి, గాంధీని విడిపించుకొనుటకు, వారి కష్టములేదు. అసత్యపు సారాంశములపై విడుదలయగుటకు గాంధీ కనలే యిష్టములేదని, వారు శ్రీనివాసశాస్త్రి గారితో నిదివరకే చెలిపియుండిరి. కరాండికారు గారు గాంధీని వెంటనే విడుదల జేయవలయునని కోరియుండగ, గౌ. కరం్ధి కారు ఇందు కొకసవరణ|నంపిరి. గాంధీని మరల జయిలులోనికి బురగూడదని వైద్యు లభిప్రాయమిచ్చునెడల, అతనిని విడుదల జేయవలయునని సవరణ గోరుచున్నది. ఈ సవరణను ప్లేటుకొన్నిలు సభవారు రంగీకరించుచో దేశమునకును గాంధీని ద్రోహమునర్పెదరు.

మొనర్పెదరు. ప్రభుత్వమువారు తమంతట తాము గాంధీని విడుదలజేయుచో సరియే. వైద్యులు దయదలచి వదలిపెట్టుమనిన, వదలిపెట్టవలయునని ప్లేటుకొన్నిలుసభ గోరుట ఎంత యవసానకరమో, యూహింపవచ్చును. ఇట్టి దుస్థితిని గలిగించి గౌరవమును కోల్పోవుటకన్న విడుదల తీర్మానమునసలే యుపసంహరించికొనవలయునని, కరాండికారు గారు తలపెట్టు తుంటయు సముచితముగ నున్నది.

గాంధీ మహాత్ముని ఆరోగ్యము

దేశబంధు దాసుగారు సతీశమేతులై మహాత్ముని సందర్శించిరి
మహాత్ముని ఆరోగ్యము దాసుగారు పుర్తికొందుమన్నది. అంతయును సమాచారము కల్గినది. దేశబంధు శ్రీమదాసుగారు సతీశమేతులై నిన్న (21వ తేది) భూకానగరమునకు వెళ్లి వైద్యులలో నున్న మహాత్ముని సందర్శించిరి. పిమ్మట స్వరాజ్యపక్షమువారి భార్య రత్నమునుగూర్చి మిక్కిలతో మాచ్చటించిన్న రాత్రియే బొంబాయికి వెళ్లిరి. అనుండి తిరికికత్తెదరు. (ఆ. ప్ర.)

గాంధీమహాత్ముని విడుదల

ప్లేటుకొన్నిలులో తీర్మానము
గాంధీమహాత్ముని విడుదల చేయవలెనని తీర్మానమును యానెల 4వ తేదీన ప్లేటుకొన్నిలలో కరండికరుగా దపపాదించుటకు నిశ్చయించబడెనుగాని 5వ తేదీన భారతశాసనసభలో ప్రజాతీర్మానము లోకతీర్మానము నుపపాదించబడుగాన 4వ తేదీన తానాతీర్మానమును ప్లేటుకొన్నిలలో నుపపాదించాలని కరండికరుగా రభ్యంతనవలె తెలియజేసిరి. (ఆ. ప్ర.)

గుజరాతు విద్యా పీఠము

గాంధీమహాత్ముని ఛాన్సులకుగా ఎన్నుకొనిరి
గుజరాతు విద్యాపీఠము శ్రీ శ్రీ సతీశమేతుల మొదటి సమావేశము ఆహూదాదాదులో రక్షితుల కార్యాలయమున యానెల 27వ తేదీ ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ముఖ్యవిద్యాపీఠాధికారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. రిజిస్ట్రార్ జనరలుగ చదివెను. నిలువ 1, 25, 091 రూపాయలు, నిర్మాణవ్యయము 61, 652. ఉన్నకపాఠశాలలకు విరాళముల నొసగుటకు 85000 జదులుపుచ్చుకొనవలసికల్గినది. 28 గదులు పూర్తియైనవి. వానిని వెంటనే వాడుకొనవచ్చును అని ఆతడు తెలిపెను.
విద్యాపీఠమునకు గాంధీమహాత్ముని ఛాన్సులకుగాను అభ్యుత్కృష్టిగాని నైను ఛాన్సులకుగాను నిశ్చయించిరి.
గుజరాతు మహావిద్యాలయమునకు 52, 560 రూపాయలు, గుజరాతు పురకర్మమందిరము-28,250, విద్యాపీఠకార్యాలయము-7,475, ఆహూదాదాదులో వాక్ శ్రీ శ్రీ గుజరాతీపాఠశాల-4,880, మాగ్రము పాఠశాల-4,800, నవవాదిపాఠశాల 1,750, కోలరబు రాత్రి పాఠశాల-697, కలనగ్రామప్రభుత్వము-10,000, పరీక్షలు-2000, ఆదనపు విరాళములు 5,000, మొత్తము 1,16,262 రూపాయలు విరాళము లామోదించబడెను (బొంబాయి రికార్డు)

కాంగ్రెసు సన్మాన కార్యసంఘసభ

ఫిర్రోవరినెల 5వ తేదీన కకినాడలో జరుగును
ఫిర్రోవరినెల 5వ తేదీ మంగళవారమునాడు పాఠశాలము 4 గంటలకు కకినాడలో సభ్యులువారి కార్యాలయము 28వ తేదీ మహావిద్యాలయమునకు కార్యకర్తలవారి సమావేశము జరుగును. ఈసభ్యులువారి ఆధిపత్యము, ఉపసభ్యులును విరమించు నితరీక, మోటారుకారును మరల కకినాడ తాలూకాకు పు. అవారి కిచ్చివేయుట, కార్మికులమోసభకు పీఠముకు స్వరూపియ్యమును వెలకొట్టుట, విరాళములకు దరఖాస్తులు, యితర విషయములు మాట్లాడుచు చర్చించబడును. సభ్యులందరూ విచ్చేతప్రాధికుని శ్రీయుక్త బుజుగు సాంబమూర్తిగారు వేడు కకినాడనుండి రింగులార్ల నడిచి,

అసలు తగవునకు కారణము

சுருதிபாலகார ஸ்ரீ சங்கரகர (முடி: நுகர்) வா:
சுருதிபாலகார ஸ்ரீ சங்கரகர (முடி: நுகர்) வா:

అండ్ కా, జనవరి 30:—1200 జర్మను సావితులు యునై
టెడ్ కింగ్డమ్ రేఫ్రలవగ్గర జర్మను నౌకలలో పనిచేసిన నమో
దయచేయబడిన వారికి కారణము తమకు వేతనము లిచ్చుచు
న్నాననుచున్నారనియు, జర్మను సావితులతో జర్మను నౌకాది
పనులు లాడుచారములను జర్మను ప్రభుత్వమువారు జేయరాదని
రాయు బ్రిటిషు రేఫ్రలలో జర్మను నౌకలను నడుపుటకు తగినంత
సిబ్బంది లేకనే పోవుచున్నారనియు బ్రిటిషు రేఫ్రలలో బోవు
ఇతర వర్తకనౌకలకు ముప్పును కలుగజేయుచున్నారనియు ఓడ
నిబ్బందినిగూరి నుండుట అధికారిలతో తత్వ సంఘమును
జర్మను కేప్టెనులు తెలుపుచున్నారనియు
ఇట్టి సంఘము కొన్ని వర్తకసంఘమువారికి కొన్ని తెలియ
జేయబడినదియు కాని ఇంతవఱకు ప్రభుత్వమువారి అక్రమచర్య
కు ఎట్టి ఆక్షేపమును జూపలేదనియు, ఇట్టి ఉల్లంఘనను తమంద
రహితముగ నుండు ప్రభుత్వమువారు తగినచర్యను నడిపింపవలెనని
యు బ్రిటిషు యూనియను ప్రతినిధులు పదానా ముగిసినకు
రక్షణపడిరి.

బ్రిష్టు వానము నా లీల వచ్చు బెనువల నున్నది
 బెనువలను పర బ్రహ్మను నిర్వచించును

వీరికి } వట్టు. రామకృష్ణమ్మ వాలు.

స్థానిక వార్తలు

తెనుగుపత్రిక క్యాంపెండరు:—మై. సంస్థానము కందరి ఇనుపగుర్రముల క్రతి ఆదివారమున ప్రకటించబడుచున్న తెనుగుపత్రికాను పంపిన క్యాంపెండరును కృతజ్ఞతతో నందు కొంటిమి. నెలకొక అటాపు చేత ఏర్పాటుచేయబడినది.

భూకంపము:—విశాఖపట్టణంబున గోలుగొండ తాలూకాలో 27 తేదీ రాత్రి 9 1/2 గంట పెద్దభూకంపము కలిగినది. రెండు నిమిషములకు లోపలనే భూకంపమునది. నష్టములు లేవు. కొద్దిగా సోమముందరం.

శ్రీస్వామి వివేకానందస్వామిగారి రిపి వజ్రస్థానోత్సవము:—చిత్తూరు జిల్లా మదనల్లిలో ఆదివారము 28-2-24 తేదీన జరుగును. ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులూ భజన, పేదలకన్నదానము, కండ్లయిన తెలుగున ఉపశాసనములు జరుగును.

వై. నారాయణగారు:—తెలుగులెటరు సప్తయి, ఏబిసీ, ఎప్పవేడుకొడ్, బార్బిటవుక్, ముదాన్, మాకార్యాలయమునకుబడిన 1924 సంవత్సరపు క్యాంపెండరులను కందనములతో అందుకొంటిమి. అందు మొత్తము మహారాజుగారి విశ్రాంతి చక్కగ చితింపబడినది. చూడ సొంపుగ నున్నది.

శ్రీమద్రామాయణ కాలక్షేపసభ:—ఈ సభవారియాజమాన్యమున కీ॥ శే॥ రంజాపుర గోవిందస్వామి భాగవతాధికారి మహాయలను ముప్పరారు భాగవతాధికారి ఫిబ్రవరి 28 తేదీ సాయంత్రము 4 1/2 గంటలకు 49, కృష్ణప్పకాయని గుట్ట చిత్రిలో ప్రావీణియైన సంరక్షణమును చారిభగ తెచ్చెదరు.

భగవత్కృష్ణానంద సభ:—ఈ సభవారియాజమాన్యమున “కాసల్యా కలిగియు” కాలక్షేపమును కూలముం గలము వాస్తవ్యులను 12 నామృతీ నుండరాజ భాగవతాధికారి కులన, ఆదివారము ఫిబ్రవరి 28 తేదీ సాయంత్రము 4-30 గా మింటుచిశానన్న తొండమండలం నూకూలు మందిరమునందు జరుగును.

శ్రీగణేశ వైద్యమందిరము, పెరంబూరు:—29-1-24 రాత్రి 9 గంటలకు తిన్నదిర స్వామివార్తలు, ఆయుర్వేదవైద్యులు దాసి కాటయ్యగారి యాజమాన్యమున, ఉప్పుడి పాలమునిగారికలన, భక్తాగ్రేసరుం డకు, నిజలింక చిక్కయ్యగారి కుమార్తెయన అంగుర భక్తిరస పూరింబుగా వాంఛనీయమందుకట్టినందున.

శ్రీకృష్ణలక్ష్మణుల తిరు. శిక్కిని హిందూ హైస్కూలు:—వికరీ సంఘసభ్యులు, అంగరూపంలో కమితల వాటమున హైస్కూలు మందిరమునందలి, వింకరాచారియరు మాటలో సోమవారము, 4-2-24 తేదీన సాయంత్రము 5-30 గా ప్రకర్షించెదరు. ఆర్. డబ్ల్యు. ప్రాథమి, డిప్టీ డైరెక్టరు, పబ్లికేషన్స్ క్లబ్ గారు అభ్యుత్సాహము నుండురు.

ఆగమనము:—చిట్టూరు సర్పిర జాగరు: చెన్నపురి వైద్యకళాశాలమును ఎం. వి. వి. ఎస్. పరీక్షయందు ఎల్లవ మెస్సను బొంది ఉత్తీర్ణులైరి. ఇంగ్లాండునకు బోయి ఆరటల ఎర్. ఆర్. సి. సి. ఎం. -ర్. సి. ఎస్. మున్నగు అనేక వైద్య పరీక్షలం దుత్తీర్ణులై స్వదేశమునకు వాటగుకోజుల కింటు విచ్చేరిరి. వీరు తిరుగుతాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులైన చిట్టూరు మునిశ్వరగారి కోమాయలు, మద్రాసులోనే వైద్య పరీక్షన చేయ నిశ్చయించిరి తెలియచున్నది.

బెజవాడ మైలవరం బాలభారతీ సమాజము:—పావిత్రీనాటకము:—రథ (ఫి. ఫేబరి 2-6 తేదీ కనివారము) రాత్రి 9 1/2 గంటలకు విక్టోరియా పురమందిరమున శ్రీమైలవరం కాళాగారిచే పోషించబడుచున్న ఈ సమాజమువారు పావిత్రీ నాటకమును ప్రారంభ ప్రదర్శనముగా ప్రయోగించెదరు. అంగ్రజ తేజమునందీ సమాజమువారు రత్నధీశుడు, ప్రభాకర్తి గడిందిరి, వీరికికలకన్నదును చెన్నపురికి రాతేరు, చెన్నపురి అంగ్రులు వీరికి తగినరీతిని గౌరవించి అదంతవగలరి నమ్మెదము. వీరివరసన యలలో శ్రేష్ఠమైనవానిని కొన్నిటిని మూర్తిగా వీరిచట ప్రకర్షించుటచిరి.

బొంబాయి మిల్లుపనివాండ్రు సమ్మె కట్టు

బొంబాయి మిల్లుల సమ్మెకట్టు
31 వ తేదీన మల్టేమియలైడు ఉదయమున మూడుమిల్లులలో యి ప్రారంభమైరి; గాని తక్కినవాడు తమమును బాధించెదరు గాన తాము గూడ తెదలిపోయెదమని ఎంపరు ఎద్యర్డు మిల్లు పనివాండ్రు గూడ తెదలిరి, నిన్న 31 వ తేదీ సాయంత్రము బొంబాయిలో కార్మిక శాంతివలనభ జరిగినది.

బొంబాయి మిల్లుల ఉదయమునలంఘమునకు వి. ఏ. గ్రంథము గారిని శిషాభ్యుదయిగా ఎన్నుకొనిరి. (ఆ. వె) బహిరంగ సభ

31 వ తేదీ సాయంత్రము రెండు బహిరంగసభలు జరిగినవి. ఒక సభలో కాంగర పీఠవాదకసభ కార్యదర్శి యంప క్యసింయను వార్షికబోసును కొరుకుకు కార్మికులకు శాస్త్రమునై హక్కులేదు. అది యజమానులు దయతోబూడినది గాన బోసును విడుదలయిన కట్టుకట్టక పనిలోచేరుదు అనియయమున పిట్టలు శక్రమవధతిని పరిష్కరించుకొనవచ్చునని అతడు తెలిపెను.

రెండవసభలో కానెపు బాప్టిస్టా, హెచ్. ఎమ్. జోషి గార్లు హక్కును వాదయి యపకరించిరి. 1923 వ సంవత్సరమునకు బోసును కొరుకు అక్రమముగాదు దొరతనవాద మధ్య కర్త సంగమున శేషునకలెను అను తీర్మానము లాసభలో వాదించబడినది. బోసునియ్య వాకును తాము పనిలోకేర ఙంధను డగల మరీ పనివాండు కొడ రాసభలోనడిచిరి.

కాగ్రూరులో ఎంతై మిల్లుల పనివాండ్రుగూడ హక్కుచేతనములకు కొరి సమ్మెకట్టిని తంతివార్త వచ్చినది. (ఆ. వె)

పండితగణేశ శంకర విద్యార్థిగారు

కాన్పురు మ్యునిసిపలు సంఘమువారు సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి
పండిత గణేశశంకరవిద్యార్థి మాలానా సేవరు అమాను డగార్తీరువును కాగ్రూరువాడున రెండే డ్లుడి యిటీకలెనే వి డుడలను బడసినందున నిన్న (31 వ తేదీ) రాత్రి వాకిట్టయగిని కాన్పురు మ్యునిసిపలు సంఘమువారు సన్మాన పత్రమును సమర్పించిరి. (ఆ. వె)

మచిలీపట్నం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 280-1923
వాది:—దారా శివరావు.
కరణివాది:—కల్లవడుగు పెదమల్లుయ్యశెట్టి.
యా వెంబరువాది కల్లవడుగు పెదమల్లుయ్య శెట్టి 2 యా. కంకెముల్లుయ్య రియూ. శేవయ్యలమియ కందరు డి॥ ము॥ కోర్టులో భారతానుబ్ధి రె 252-11-7 వావాతెచ్చి కరణి వాడులకు సమ్మనలుచేయించగా 1, 2 కరణివాడులు యా స్పార్టి అయివారు. 3-6 కరణివాదికి ఎన్నిపార్ల సమ్మనలుచేయించిననూ సమ్మనకానందున 14-2-24 తేదీ వాయిదావేస్తూ ప్రతిలో ప్రమరపర్కలసిడిగా కోర్టువారింట్ల వుత్తీర్ణులు కాబడిరి. ఆ డుట్ల అతీపణువును వారు సదా కోర్టువారి ఎదుకు వాయి దాకోజాన 11 ఘంటలకు వాడము చెప్పకవలెను. తేనియెడల యాస్పార్టి డిక్రీయేబడునని యియమాయగా తెలుసుకోవలెను.

యమ్. వి. రామానుజరావు,
1-2-24 వాదికరపు క్లిష్టము

బడికిపోవు పిల్లల తండ్రుల కొక వరప్రసాదము

మా “ఇరుట” పలకలను లెట్ హామనుండి దిగువ కడవేసినను పలకలనే పలకవు.

ఈ దిగువ తెలిపినవారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

Messrs T. H. Khanna
22, Linga Chetty Street, Madras.

(7 వ పేజీ తరువాయి)

మున మిల్లులందు గమని. పడుగును. తొండదర్శమున ఎన్నికొన బడిన ప్రజాప్రతినిధులు తమవృత్తులను గుర్తించి తగినసాధనము ననుసరించుటకు వసగము ప్ర ప్రభు మును నండియూ, కానకసభలను ప్రేరేపించిన భావములను బల పరుచుకొని భారతవర్ష తేనుమునై వారు ప్రయత్నించురనుటకు వాడు నడియూలేను. విచక్షణ, కాంక్షము పరస్పరాభి ప్రాయ గ్రహణవాంఛ, పరస్పరానుమోదమును కానకసభ యందు వ్యక్తమై భారతీయుల శక్రమవాంఛలముక్కు ఫలసి డికి సాధనములగు గాకయని మునుముత్తి ప్రారించుచున్నాను. (ఆ. వె)

సభ్యుల అభిప్రాయములు
ధిల్లీ, జనవరి 31:—భారత సామాజ్యకానకసభ్యులు మట్లాడుకొను ప్రయంకములలో రాజ పరినిధి యువశాస్త్రసమే చాలముఖ్యమైనది. ఈచేయబడుచుచుంబలకలన రాజ్యపరిధి యువ శాస్త్రము తెలిసికొనటకు వీలుగాలేదను స్వరాజ్యవాదుల అభి ప్రాయముతో స్వత్రేవాదమును డే కేకీభవించుచున్నారు. కాని అభిప్రాయములలో కొంత భేదమున్నది. స్వరాజ్యవాదులు డి. మాండును తయారుచేయువరకు స్వత్రేవాదము అనియుండుకో లేక వాతేయూడును తయారుచేసి వానిని స్వీకరించుటకుగాని నిరాకరించుటకుగాని స్వరాజ్యవాదులకు అవకాశము నిత్తుకోలేలిండును కండిత మదలమోహన మోలవాగారు అట్టి డిమా డును తయారుచేయు చిత్తులను వాయునున్నట్లు తెలియుచున్నది.

గాంధీమహాత్ముని విమడల తీర్మానముప శంపారించుకొనుట

గాంధీమహాత్ముని విమడల ప్రశ్నను 4 తేదీన కరండి కారుగారు స్టేటుకాన్సిలులో తీసికొని రాసిరిగిడి. కాని ఫిబ్రవరి 5 వ తేదీన యాతీర్మానమే మరంత ప్రాతినిధ్యము గలసభలో విచారింపబడునని తెలియజేయవలసి యాతీర్మానము యిప్పుడు తీసికొనిరాని కరండికారుగారు స్టేటుకాన్సిలు కార్యదర్శికి వ్రాసియుండిరి. ఇట్లు తీర్మానించుటకు మరయొక కారణము బహుళ: యిదివైభ (అప్పరీహాను) లాఅమోదింపబడెదని, డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటును ఎన్నుకొనుట

ఈ లాల్ చ ర్చలలో మరయొకముఖ్యంక మేమన రాజోపు డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు ఎన్నికలు ఇంకవరకు రంగాచారిగారు బిల్డినుగారల పేర్ల ముఖ్యముగా చెప్పబడుచున్నవి. గడచిన భారతకానకసభలోని అభ్యుత్సాహకేణిలో రంగాచారి గారు ఒకరనియు సభాచర్యలను నడపించుటకువారికి కార లసిన్ని అవకాశములు వచ్చియుండెననియు యిప్పుడు జ్ఞాపక ము తెచ్చుకొనవచ్చును. సర్ ఫిడెలిక్ వైటుగారు చాలియ కొనిసపిమ్మట అభ్యుత్సాహపదికి వచ్చువారు చాల శక్తి సామర్థ్య ములు గలవారుగా నుండవలయును గాన డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు ను ఎన్నుకొనవలయునను సభవారు అతిశాగ్రహణలై టిట్టుల నీయవలసియుండును.

స్వరాజ్యపక్షమువారు ఉద్యోగుల నెన్నుకొనుట

రాజప్రతినిధి యువశాస్త్రము కాగానే స్వరాజ్యపక్షము వారుకమిటీ గడితొనకి బోయి ఒకసభచేరిరి. 40 మందిసభ్యులు వచ్చియుండిరి. ఈదిగున యుద్యోగులు ఏకగ్రీవముగా నెన్నుకొ నబడిరి. వీడెరు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ డిప్యూటీప్రెసిడెంట్ వి. జె. పటేలు. ఫిఫ్ డిప్యూట్ సి. కేలర్లు, డిప్యూటీప్రెసిడెంట్ ముద్ నుఫీ నెక్టరీ రంగస్వామి అయ్యంగారు, అస్మిన్ టునె క్రురీ మార్కెట్ నాడ్ మిశ్రగార్లు వీరందరును కార్యనిర్వాహక సంఘముగా నేర్పడి ప్రవర్తనభా సమాచేతనన వారి జతము కార్యములను నిర్వహించుటకు తగినవారిని యేర్పరుతురు. ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీన అస్మిన్ టునె ర స్మీయ కానకసభలను ఎన్నుకొన బడిన సభ్యులుచేయబోవుసభ నెక్టేమేయటబిలింగ్ కమిటీ డిలో గాక రైజినా ఈసభకవాపసజుజరుగును (ఆ. వె)

తొట వింగు

ధిల్లీ, జనవరి 31:—కార్యకర్తలకు కలుగుకొను టకు అసంబుధ్ క. సి. చటర్జీగారు నేటి సాయంత్రముచున్న యిన్న తొటవిందుకు భారత కానకసభాసభ్యులను స్వత్రేవా దులును స్వరాజ్యపక్షమువారును రాహుడెదని తీర్మానించు కొనిరి. (ఆ. వె)

ద్వితీయదిన సమావేశము

నేడు పూర్వయామమున 11 గంటలకు కానకసభా స మావేశము మరల జరిగినది. చాలవంది సభ్యులు వచ్చిరి వాట గు చిన్ని బిల్లులను దొరతమువా దుకపాడిం పెదరు. చిట్లు లెక్కల అసంఘముకును అర్థికసంఘముకును కభ్యుల నెన్నుకొన బడినని కార్యకమునుగూర్చి స్వరాజ్యపక్షమువారు నేడేమి యును కల్పించుకొనకుండ తటన్ముగానుండునని నేడుడయమున. పండిత మోతీలు నెహ్రూ వి. జె. పటేలుగార్లు నడిచిరి. (ఆ. వె)

భారతకానకసభకు నియమించుట
రంగరావు పాశ్చాత్యుల కరణిధిగా పేర్కొరుగారిని భారతకానకసభకు నియమించిరి. (ఆ. వె)

జూ బులు

ఉత్తర ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు సంగ్రహము

తా.డి.ప.త్రీ

ఉత్తర ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు సంగ్రహము... ఉత్తర ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు సంగ్రహము...

కలకత్తా పుష్కరమాస బిగింపు సంగ్రహము

జూ బులు సుబ్రహ్మణ్యము మొరారి సర్

25-9-28 వ తేదీ వరకు శ్రీ బులు సంగ్రహము

జూ బులు సుబ్రహ్మణ్యము మొరారి సర్... 25-9-28 వ తేదీ వరకు శ్రీ బులు సంగ్రహము...

మద్రాస్ నారాయణరావు, కార్యదర్శి

నిమ్మ జాతీయుల విజ్ఞాపనము

జన్మిన పార్టీ వారు నిమ్మ జాతీయులకు గడంగుచున్న... జన్మిన పార్టీ వారు నిమ్మ జాతీయులకు గడంగుచున్న...

గ్రామము వల్లించినది జన్మిన పార్టీ వారిని కోరుచున్నాను, శీడి అప్పలస్వామి

యూనియన్ బోర్డు ఆదేశం ప్రకారము, పోలవరం గంగాం.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు

దొరసామయ్యగారి లేఖ

దొరసామయ్యగారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు... దొరసామయ్యగారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు...

ఈ సందర్భంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు... ఈ సందర్భంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు...

ఈ సందర్భంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు... ఈ సందర్భంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు...

ఈ సందర్భంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు... ఈ సందర్భంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు...

ఈ సందర్భంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు... ఈ సందర్భంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు...

ఈ సందర్భంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు... ఈ సందర్భంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు...

శ్రీమూన్ ప్రతివాదిభయంకర కృష్ణమాచార్యులు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుష్కరమాస బిగింపు

తొట్లవల్లూరు (కృష్ణాజిల్లా)

ఇదివరలో యీ గ్రామములో నుండి నైలునూరు... ఇదివరలో యీ గ్రామములో నుండి నైలునూరు...

తం.నెల్ల రామారావు కార్యదర్శి

శ్రీ కారదా విద్యాలయము

తెనాలి తాలూకా ప్రచారకులసభ

ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీ ఆదివారం నాడు తెనాలి లో... ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీ ఆదివారం నాడు తెనాలి లో...

కన్నెగంటి సూర్యనారాయణమూర్తి చౌదరి

ఒక దోపిడి

కాలికలు జనరి 30: కలెక్టర్ కున్న గ్రామమున ఒక... కాలికలు జనరి 30: కలెక్టర్ కున్న గ్రామమున ఒక...

మనకు దొడ్డులకు, మనవద్దనుంచి బట్టలు ముడిను
 తీర్చుమని చెప్పి, ఇక్కడనుంచి వెళ్ళిపోయి గాంధీజీని
 చూడమని అందుబాటుగా నుండి అనుమతిని ఇచ్చాడు.
 ముగ్ధుడు సుపరిచితుడు. మనలో చాలామంది కుద్దను పై
 తో ధరించలేక దుర్బలస్థితిలో నున్నాము. ప్రతివారినీ
 మన కుద్దముగ రాట్టుమును తీసుకుపోయి కుద్దను పై
 అని కుద్దలను మోపుంచుచు ఉపన్యాసమును ముగించి
 ఉపన్యాసముని తీసుకుపోయి మనకును బట్టించుచు
 నున్నాడు. రాత్రి 1/2 గంటకు పూర్తియైనది.